

IZHAJA VRAKI DAN

ani ob udeležbi in praznični ob 5., ob ponedeljk ob 8. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 avr. (6 stot.) v mnogih točkah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Ša. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 avr. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. OENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mas, espartice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mas. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vrsta enodeljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZOJAVNE VESTI.

Otvoritev goriškega deželnega zbora.

Otvoritvena seja.

GORICA 22. Ob 10. uri predpoludne je bila v metropolitanski cerkvi pontifikalna maša, ki jo je služil prošt dr. Faidutti. Službe božje so se udeležili namestnik princ Hohenlohe in okrajni glavar Attems ter vsi poslanci razen italijanskih liberalnih poslancev Marani-ja, Verniera, Pinausiga, Bombiga, Valentiniša in Bernardelli-ja.

Po službi božji ob 11. uri je bil odprt deželni zbor. Navzoči so bili vsi poslanci, in namestnik princ Hohenlohe; nadškof dr. Sedej, ki se nahaja na kanonični vizitaciji, je svojo odsotnost opravičil. Prvi je pozdravil zbornico namestnik italijanski in slovenski. Slovensko je čital tako-le:

„Visoka zbornica! Z najvišjim patentom z dne 21. avgusta t. l. je bila sklicana ta visoka zbornica na današnji dan v svoje postavno zasedanje. Njegovo c. in kr. apostolsko Velikanstvo, presviti cesar je blagovolil najmilostivije imenovati z najvišjim odlokom z dne 29. julija t. l. deželni glavarjem g. polanca dr. Alojzija Pajerja vit. Monvira in njegovim namestnikom g. poslanca dr. Antona Gregoričiča. Čast mi je predstaviti visoki zbornici ta dva gospoda v njiju lastnosti. Ta visoka zbornica se je zbrala v hipu, ki je za deželo osobitega pomena. Vlada je pred kratkim razvila program, ki naj bi povzdignil to deželo v gospodarskem in socialnem oziru. Da se ta načrt izvrši, mi je neobhodno potrebno sodelovanje deželnega zastopa. Upam, da smem računati na splošno delovanje vseh častitih gospodov poslancev, katerih namen bude, delovati vedno le za blagor dežele. — Kot vladni komisar bude posloval kakor do sedaj g. H. grof Attems, ki ga imam čast predstaviti visoki zbornici.“

Nato je namestnik zaprisegel deželnega glavarja dr. Pajerja, ki je imel zatem daljši govor v italijanskem jeziku. Najprej se je zahvalil za imenovanje deželni glavarjem, nato pa uesetniku princu Hohenlohe, ki je osebnost prišel na otvoritev deželnega zbora. Deželni glavar je v svojem nadaljnjem govoru omenil, da čaka deželni zbor velike naloge; vendar se nadeja, da se složenemu sodelovanju poslancev posreči premagati vse težave ter da pride med posamičnimi skupinami deželnega zbora do kake sloge. Omenil je potem jubilejnega leta cesarjevega. pozval poslance na trikratni „Živio!“ ter proglasil deželni zbor odprtim. — Slovensko je rekel:

„Veseli me, da zamorem klicati velespoštovanim tovarišem slov. narodnosti: „Dobrodošli!“ Prosim, da sprejmete moj priručni pozdrav ter da blagovolite me krepko podpirati pri reševanju težavnih nalog splošne koristi, ki se od nas pričakujejo vsled mandata naših volilcev. Vseled potrebe, povpeševati blagostanje naše dežele, upam, da bodo vsi z resnim zanimanjem odzvali in uničili vsako oviro, ki bi utegnila motiti složnost med obema narodnostima, ki živita na isti zemlji in sta politično isti usodi podvrženi.“

Na ekonomičnem polju je treba, da z vsami našimi močmi delamo, da se vspešno nadaljuje akcija, katere se je v zadnjih letih energično pričela in katero tudi ljudstvo odločno od nas zahteva. Po tej poti bomo lahko pomozili blagostanje našega ljudstva in si bomo pridobili sredstva, da zagotovimo naši deželi popoln intelektualen napredek ter da z modrimi zakoni in primernimi napravami uspešno pospešimo postulate modernega duha.“

Nato je sledilo zaprisoženje poslancev. Omeniti je, da se podglavar dr. Gregoričič ni zahvalil za imenovanje, kakor je to parlamentarna navada. — Na seji je bilo navzočega mnogo občinstva.

Popoludanska seja.

GORICA 22. Popoludanska seja je bila sklicana za 5. uro, a se je zakasnila za cele pol ure. Na dnevnem redu sta bili dve točki: razpisna predsedništva in volitev odsekov. Deželni glavar se je udom seje v toplih besedah spominjal pok. poslanca Holzer-ja. Med govorom so vsi poslanci nastali ter je deželni glavar koncem svojega govora izjavil, da se je enodušna manifestacija zabeleži v zapisniku. Nato je deželni glavar prijavil zbornici, da mu je izročil pred sejo poslanec dr. Gustav Gregorin v svojem in v imenu tovarišev slovenskega kluba slednji predlog: „Visoki deželni zbor skleni, da se v znak žalosti povodom žrtv padlih o predsinočnih demonstracijah v Ljubljani pod kruglami c. in kr. vojaštvu seja dvigne ter preloži z istim dnevnim redom na jutranji dan.“

Ta predlog smatra deželni glavar samobesedi umevno kakor nujen, kajti ne bi imelo

smisla, ako bi se ta predlog izročilo odseku, ker bi bil s tem namen obrežvane. Dal bo torej predlog na glasovanje kakor nujen predlog po motivaciji predlagatelja, ako se poslednji oglasi k besedi za motivacijo.

Deželni poslanec dr. Gregorin si je nato izprosil besede ter je izustil ta-le govor: „Visoki deželni zbor! — Kakor znano vsem čestitim členom tega visokega deželnega zbora, so se vršili v Ljubljani predsinočnimi veletirgični dogdki. Povodom protunemških demonstracij v Ljubljani izzvanih po znanih dogodkih v Ptuj, je vojaštvo smatralo za potrebno streljati na ljubljanske demonstrante in vseh je bil grozen: dva mrtva, sedem težko in nebroj lahko ranjenih oseb, od katerih se nekatere borijo s smrtjo. Ne le Ljubljana, nego ves slovenski narod, kateremu spada tudi več del gor. prebivalstva, stoji ta danes pod groznim utisom tega krvoprolitja. A prepričan sem, da tudi vsi naobraženi človeško čuteči in pošteno misleči drugorodci sočustvujejo z nami. Ni moja naloga, da v tem žalostnem trenutku, ko se v Ljubljani polagajo k večjemu počitku nesrečne žrtve, preiskujem, ali bi bile demonstracije umešne ali ne, a tudi nimam pravice do tega. Narodna duša je govorila kakor je mislila, da mora govoriti in nam je le konstatirati dejstvo. Istotako nočem preiskovati v tem trenutku in na tem mestu, jeli bilo vojaštvo opravičeno tako brezobzirno postopati, kakor je postopalo ali ne. O tem se bo govorilo v mirnejšem času in na kompetentnejšem mestu. Samo nekaj moram konstatirati in to je, da mi ni znan slučaj, v katerem bi bilo naše vojaštvo z enako strogo postopalo proti nemškim demonstrantom, kakor je postopalo sedaj v Ljubljani. Tako so n. pr. Nemci demolirali večkrat na Češkem češke šole — a ni se streljalo; v Hebu so Nemci metali opeke na vojake ter na iste streljali iz revolverjev — a vojaštvo ni streljalo; v Gradcu so Nemci dejan-ko napadali bosanske vojake in zopet se ni streljalo; slednjič so Nemci vandalsko takorekoč do tal demolirali v Inostu poslopje namenjeno za italijansko univerzo — a ni se streljalo. Pač pa se je streljalo v Pragi, v Trstu in sedaj — v Ljubljani.“

Komentar naj si stori vsak sam. Nam slovenskim poslancem tega visokega deželnega zbora je danes samo do tega, da izrazimo svoje sočutje radi žrtv padlih o ljubljanskih demonstracijah, udeležaje se, da se tej naši manifestaciji pridružijo tudi italijanski zastopniki kakor so se svoičasno pridružili v tem deželnem zboru manifestaciji italijanskih poslancev radi dogodkov v Inostu tudi slovenski poslanci in kakor so se pridružili manifestaciji italijanskih mestnih svetnikov v Trstu radi krvoprolitja po tržaških ulicah tudi tržaški slovenski mestni poslanci.

Stavljam torej nastopni nujni predlog (Govornik je ponovil že zgoraj navedeni predlog).

Besedam govornika je sledilo živahno ploskanje slovenskih poslancev in nabito polne galerije.

Nato se je oglasil za besedo italijanski poslanec dr. Marani, ki je v imenu italijanskih poslancev izjavil, da stoji na stališču, da je življenje osebe smatrati sveto ter da se radi tega, ne pa iz narodnostnih razlogov, pridružuje stavljenemu predlogu, da se da izraz sočutja na žalosti, ki danes prešinja Ljubljano. — Tem besedam je sledilo ploskanje od strani slovenskih poslancev in galerije. Vladni zastopnik Attems, prigrisavi se k besedi, je reagiral na oni del govora posl. dr. Gregorin, v kateremu je isti primerjal postopanje vojaštva, ko se gre proti Nemcem ali pa proti drugim narodnostim. Rekel je, da je predlagatelj obdolževal vojaštvo pristranskega postopanja, proti čemur da mora odločno protestirati (Mrmranje na galeriji). Deželni poslanec dr. Gregorin se je nato prijavil k besedi, katere mu sprva deželni glavar ni hotel dovoliti reči, da ni dovoljena debata o izjavi vladnega zastopnika. Ko je pa posl. dr. Gregorin odločno insistiral, da se mu podeli beseda, izjavil, da noče polemizirati nego le stvarno popravljati, mu je deželni glavar dovolil besedo, prošč g. naj bo kratek. Deželni poslanec dr. Gregorin je na to izjavil, da mu ni bilo nikakor na umu napadati vojaštvo kakor tako, kajti on predobro ve, da je vojaštvo le orodje v rokah vlade; kritizirati je hotel le vladni sistem, ki izkorišča vojaštvo v svoje namene.

Tem besedam je sledilo zopet ploskanje na galeriji, a deželni glavar je zadovoljstvom vzela na znanje to izjavo ter konstatiral, da je bila ista v pravilniku opravičena, ker je bila v istini le dejanski popravek. Nate je bil vsprejet predlog enoglasno ob živahnem ploskanju galerije ter je deželni glavar seja dvignil.

Prihodnja seja bo jutri ob 11. uri predpoludne z istim gori omenjenim redom.

Edinosti

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na mesečne izdatke „EDINOSTI“ stane: celoletna K 2.20, pol leta 1.20.

Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo le rokopol se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“: Natisilna tiskarna koncesorij lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Pošilje-brasilat račun št. 841-652. TELEFON št. 11-97.

Gorica 22. Naš deželnozbornski „Slovenski klub“ je poslal županu Hribarju tako brzojavko: Župan Hribar, Ljubljana. — „Slovenski klub“, zbran pred slavnostno otvoritveno sejo, izreka globoko sožalje na nedolžnih žrtvah in protestuje proti brutalnemu nastopu orožane sile. V Ptuj ni bilo cesarskih bajonetov, da bi varovali Slovence pred nemško razdirjanostjo, v Ljubljani pa so pokale puške in morile nedolžne ljudi. Ali iz prolite krvi naj vstaja nared k novemu življenju in vstrajnemu delu za narodno in gospodarsko osvobojo.

Gabršček, Franko Gregorin, Kovač, Križnič, Obljubeč, Savnig, Štrekelj Josip, Štrekelj Alojzij.

Vretnje v Bosni?

DUNAJ 22. „Neues Wiener Tagblatt“ poroča iz Gorodke, da morajo na ukaz poveljnika vojnega zbora v Sarajevu rodbine častnikov in podčastnikov pripadajočih posadkam, zapustiti iste do 26. t. m. — Včeraj je šlo skozi Gorodko mnogo častniških rodbin prišdih iz Plesja. Govori se, da je ta odredba v zvezi z eventualno spremembo držav-

nopravnih odnosov zasadenih pokrajin nasproti Avstriji.

Škof Bogdanović izvoljen patrijarhom.

KARLOVCI 22. Na današnji seji cerkvenega kongresa je bil z 39 od 68 oddanih glasov izvoljen patrijarhom škof Lucijan Bogdanović. Pakraški škof Nikolić je dobil 25 glasov. Štiri glasovnice so bile prazne.

Bolgarska se oborožuje?

BEROLIN 22. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Carigrada, da je v Bolgarii za dan 23. t. m. odredjena splošna mobilizacija čet in sicer vsled spora s Turčijo radi afere diplomatskega agenta Gešova.

Mednarodni kongres tiska.

BEROLIN 22. Danes je bil v parlamentu odprt 12. mednarodni kongres tiska. Kongres je pozdravil državni tajnik Schoen.

Prebitek ruske bilance.

PETROGRAD 22. (Petr. brz. ag.) Glasom proračuna za leto 1909, znašajo redni dohodki 2476 milijonov rubljev, redni stroški 2473 milijonov; prebitka je torej tri milijone.

Po ljubljanski tragediji.

Ues slovenski narod združen ob grobu mučnikov.

PRVI UTISI.

(Od našega posebnega poročevalca).

V Ljubljani, 22. 9. predp.

Vlak me je dovel v Ljubljano ob 3/5 zjutraj. Mesto je bilo zavito v gosto meglo. Da si sem vedel, da ne dobim še v mestu nobenega lokalnega odprtega, mi vendar ni dalo, da bi ostal v restavraciji na kolodvoru: duša, pretresena po vesteh o preliti ljubljanski krvi, me je gnala v mesto, na kraj, kjer se je izvršila pretresljiva tragedija. Krenil sem torej takoj v mesto. Zgoda bol v srcu, turobnost ranega jutra, povitega v gosto meglo, mnogoštevilne črne zastave, viseče kakor strahovi: vse to se je združevalo v sliko, ki je legala kakor težak kamen na srce, da se je krčilo in se zgočilo bol.

Taval sem v temi po mestu, dokler se mi niso odprla vrata kavarne. Tu sem nestrpno pričakoval dneva. Čim se je udanilo me je do skrajnosti vznemirjena duša zopet gnala na ulico, da vidim na svoje oči, jeli vse to res, o čemer so nam poročali v Trst vesti iz Ljubljane in kar je povzročilo med našim ljudstvom v Trstu toliko razburjenje in ogorčenje, da se je bilo tudi v našem mestu bati silnih eruptivnih izbruhov in kar je mogla preprečiti le vplivna in zgovorna beseda z avtoritativne strani.

Notri med burna čustva, ki so plapolala v dušah našega tržaškega za vnanje utisa toli vsprejemljivega in po tolikih krivicah, ki jih sami trpimo, toli lahko razburilnega ljudstva — se je vmešavala na rablo tudi misel, da je morda vendar kaj pretirane v tem, kar so nam poročale vesti iz Ljubljane...

Sprehod po mestu me je kmalu poučil, da ta misel je bila kriva. Sledi dogodkov minulih strašnih dni so mi govorile korak za korakom, da se je tudi vršila nad zatirali in zaničevalci našega naroda grozna ljudska sodba... Preveč objestni so že postali naši sovražniki na naši zemlji; njihova razbrzdano in samosvestnost je postavila potrpežljivost in golobjo, uprav angeljsko naravnost našega ljudstva pod prevelike, prehude izkušnje... Ali tudi ta potrpežljivost, ki se je zdelala nepopravna za vse čase in na katero je računalo tujinstvo, da ni poznalo nobene mere več, da je vrglo od sebe vsako obzirnost in vsako previdnost — ta slovenska potrpežljivost je končno počila in slovenski črv, ki so ga teptali v prah nje gorenje lastne zemlje, se je vpal v ogorčenje in je v hipu vzrastel v velikana, v sodnika, v maščevalca nad nemi, ki niso poznali do njega ne ljubezni, ne vsmiljenja...

Prišel je dan plačila... Neki pregovor pravi, da Bog ne plačuje vsake sobote, ali kadar plačuje, plačuje — pošteno in strogo. Prišel je dan plačila za objestno, prekršno, razbrzdano v svojem sovražstvu do naroda, od katerega živi, cinčno-brutalno nemstvo!

Mera je bila polna, je prekipela... Naj le Nemci moralizirajo hinavski o vandalizmu, o divjaštvu... Saj ne tajimo tudi mi: kar je te dni izvršila v Ljubljani do skrajnosti razjarjena narodna duša: to so bili čini, ki niso v soglasju z zakonom. Mi pa odgovarjamo: Vi Nemci nimate pravice, da bi sodili in obsojali, ker na zatožni klopi pred sodnim stolom pravičice, humanitete in civilizacije

ste — vi! Kajti vulkanični izbruh v Ljubljani je bil le neizogibna, naravna posledica vaše krivice in zaničevanja, ki ste jo delali ljudstvu, ki ni storilo vam do danes nič drugega, nego da vas — redi in masti...

Sledi tega vulkaničnega izbruha užaljenega in ogorčenega naroda sem gledal danes na vaših trgovinah, na vaših zavodih, na vsem, kar opominja narod, da ga je doslej vaš stopal tiščal ob tla...

Sprehod po ulicah

Veleinteresanten je pogled na firme trgovin: pravi memento Nemcem, da se morajo pokoriti volji naroda. Nemški napisi, ki so obstajali po 20—30 let — so včeraj izginiti. Ali so jih nemški trgovci nemški kar sami z deputacij, ki so hodile po nemških trgovinah in potem same izvršile to brez privolenja dotičnika. Nekoliko tacih tabel je ljudstvo pometalo kar v Ljubljano. — Ako so bile črke nemških napisov pribite, so odtrgane ako so bile naslikane, so zamazane s črno barvo ali pa preprežene s črtno.

Čuden utis napravljajo izrečene velike table, ki se prezentirajo kakor velike črne plošče. Težko pa se je vzdržati nasmeha, ko vidimo, kako so na omenih z nemškimi pravopisem — Mikusch, Regorachek itd. — črki o in h prepreženi ali zamazani, da ostaja slovenski pravopis. Slučaj, ki je naravnost značilen za strah nemških trgovcev pred gospodarskim bojkotom, nudi firma Alfred Fränkel v Stritarjevih ulicah.

Nemški napis je izginol, šipe pobite, a na razbiti šipi je aranžirana iz papirja — slovenska trobojnica, preprežena s črtno v znak žalosti.

Sveda se nemški trgovci nadejajo, da čez par dni, ko se poleže razburjenje, bo zopet vse pozabljeno in da Ljubljana zadobi staro lice, popačeno z nemškimi napisi. No, kakor se nam je zagotavljalo na sploh, se Nemci temeljito varajo. Akcija za popolno poslovenjenje lica Ljubljane, se bo nadaljevala sistematično.

Izvezmi nemške vtrajajo z vseh hiš črne zastave. Posebno mestni trg, Stari trg in Šempeterska ulica so kar povite v znake žalovanja.

Impozantna manifestacija narodnega žalovanja je to.

Turoben je utis, ki ga napravljajo ulice z mnogostevilnimi žalobnimi zastavami. Na srce ti lega vsa težina dogodivše se tragedije in zdi se ti, da te obdaja vzduh — smrti.

Ze predpoludne vidimo možke z žalovalnimi znaki, a mnogo gospa hodi po ulicah v črni. Na vseh licih, žalostno sprejajoče se množice se izraža čustvovanje, ki so je izzvali žalostni dogodki.

Na vseh nemških prodajalnah so razbite izložne šipe, ali celo šipe nad vratmi. Temeljito delo je opravila množica na nemškem kazinu. Tu so — na restavraciji in kavarni — razbite vse debele zrcalne šipe; nijedna ni ostala cela.

Kako je prišlo do krvoprolitja?

Na kratko lahko zapišemo: ni ednega razloga ni bilo, ki bi opravičil tak krvav čin od strani vojaštva. Pred vsem stoji neoporečno dejstvo, da se ljudje v nedeljo zvečer niso nikjer zbirali v velikih masah, ampak le v malih grupah. Taka mala gruča je bila tudi na Marijinem trgu. Drugo dejstvo je, da so se ljudje

umikali pred vojaštvom. Najbolji dokaz na to je, da so blizu vse žrtve streljanja in mahanja s sabljami zadete ali od zadaj ali od strani. Laž je, da so vojake obmetavali s kamenjem, še večja, da je vojaštvo najprej „slepo“ ustrelilo, a največje, da je množica izživala vojaštvo ter da je bilo to poslednje siljeno streljanje. Narobe je res: vojaštvo je bilo naravnost nečuvno izživalo. Na vsaki poblevni „živio“ so vojaki odgovarjali s „kranjskimi vinjami“. Značilno za furor vojaštva je dejstvo, da je četa dragoncev nekje blizu sodne palače izvršila atako na tolpo — kričečih otročev, ki so pa bili toli izborni strategji, da so poskakali čez neke planke, kamor jim konj ni mogel slediti.

Na drugi strani pa je gola resnica, da Slovenci niso nobene osebe dejanski napadli, da niso nobeni osebi nič zalega storili, da niso nobeno človeško življenje stavljali v nevarnost. A notabeane, to potem, ko so Nemci v Ptuj poprej dejanski pretepali celo tudi ženske. Da, to je resnica: slovenski demonstranti so pokazali, da smo Slovenci na višji stopinji kulture, nego nemški — kulturonošci.

Veletragičen je slučaj z ustreljenim strojnikom „Narodne tiskarne“ Lunderjem. Sirota je bil v družbi svoje zaročenke in je bil ustreljen pred njenimi očmi. Nesrečnej je bil na potu domov. Že te okolnosti govore prepričevalno, da mož ni ne metal kamenja, ne izžival. In dejstvo je, da je bil na potu domov in je bil po nesrečnem slučaju žrtev poročnika Mayerja, ki je poveljeval četi, ki je izvršila krvoprolitje. Splošno se označa tega častnika kakor glavnega krivca, kajti dal je streljati svojevoljno in brez nikakega dovoljenja političnega komisarja. Splošno ga označajo kakor strastnega Nemca. Govori se tudi, da so bili dragonci pijani, napili da so se v Kozlerjevi pivovarni, kjer so bili konsegnirani. Na vsak način je vojaštvo postopalo skrajno lahkomišljeno, kajti o silobranu, o katerem — lažejo nemški listi, kajti smešno je, da bi bilo vojaštvo s svojimi nabitimi puškami in bajonetji v kaki nevarnosti pred malo četo neoboroženih ljudi. Zaključek vsemu: vojaštvo si je nadelo madež, ki ga ne bo moglo izbrisati. Značilno za sedanjero Schwarzove je, da je neki politični uradnik iz njegovega obližja, ko se je streljalo, ploskal.

Včerajšnji dan

je minul v popolnem miru. Ni so torej resnične vesti, ki so se širile včeraj po Trstu o novih krvavih dogodkih in novih žrtvah. Pač pa je bilo včeraj vse delavstvo pripravljeno in oboroženo za vsaki slučaj.

Velicestni pogreb žrtv.

(Telefonsko poročilo.)

Ljubljana 22. (ob 8. uri zvečer.) Kaj takega Ljubljana še ni videla, kaj takega slovenski narod ni doživel, kar so gledale danes naše oči.

Kakor je bilo do predpoludne vrvenje po ljubljanskih ulicah, tako so se popoldne mase bolj in bolj gostile v znamenje, da se pripravljajo nekaj nenavadnega, nekaj velikega. Z vsemi vlaki so dohajali vdeležniki na to žalobno slavnost, po vseh cestah v velikih množicah v vozih in peš. Vsa pot iz mesta pokopalšče pri Sv. Krištofu, kjer ste v kapeli ležali umorjeni žrtvi, je bila skozi dve uri polna gledalcev romarjev na to žalostno pot.

Ob toli ogromni udeležbi je trajalo dolgo predno se je sprevod mogel urediti in razvrstiti. Pred kapelo na pokopališču so zapeli pevci Zveze slovenskih pevskih društev žalostinko „Človek, glej dognanje svoje“ pod vodstvom mojstra Hubada.

Sprevod se je pomikal od pokopališča pri Sv. Krištofu po Dunajski cesti skozi mesto in po Martinovi cesti na pokopališče pri Sv. Križu. Ob vsej poti so gorele svetilke odete v črno. Kondukt je vodil prošt Sajovic ob asistenci petero duhovnikov. Moški so bili po ogromni večini v črnih, a dame v žalnih oblekah. V sprevodu je bilo 25 društvenih zastav; prekrasnih vencov — malone vsi trakovi v narodnih barvah — so nosili v sprevodu 52. A tudi oba mrtvaška voza s kratami umorjenih žrtv sta bila polna vencov. Sokolov je bilo okoli 500 in telovadnega odseka kršćanske socialne zveze 50 mož. Socijalistov je bilo v sklenjenih vrstah do 600.

Dimenzije sprevoda si morete predstaviti potem, da je bilo čelo sprevoda blizu pri novem pokopališču, zadnji del pa pri starem, torej kakih pet kilometrov poti. Na sprevodu je sodelovalo okoli 30.000 ljudi, a nekateri sodijo, da jih je bilo še veliko več.

Na pokopališču so Sokoli ustvarjali dolg špalir, med katerimi se je pomikala množica. Po molitvah v pokopališčni cerkvi so nosili Sokoli obe krsti do groba. Na pokopališču so se razgnila nepregledna množica tisočev in tisočev. Nepozaben nam ostane prizor, ko so društva z zastavami in venci obkrožila grob, ob katerega so imeli položiti nesrečni žrtvi. Ko je prošt Sajovic opravil molitev pri grobu, je prvi spregovoril župan Hribar in glas mu je objavljal veliko ganotje. Za njim je govoril dr. Tavčar. Prizorov, ki so se dogajali med in po obeh govorih ne more opisati naše pero. Jokali so svečniki, jokali so tisoči naroda in jokala sta govornika sama. Izlasti Hribar je moral radi ihtenja za hlep prekiniti svoj govor. Oba govora sta bila mojstersko delo retorike, globok oddušek do dna užaljene duše. A dočim je prvi govor izžvenel v akorde ljubavi do domovine in

tolazbe nesrečnih rodbinam ter v nado, da iz te nedolžno prelite krvi zaklije sloga med nami, ki jo tako nujno potrebujemo, je pa Tavčarjev govor izžvenel v bojeviti bojni klic proti sistemu, avstrijskemu birokratizmu, ki ima na vesti ti dve žrtvi.

Kamen more imeti mesto srca, kogar ni protreslo v tem hipu: na zemljo je že legla temna noč, a na kraju večnega miru je zaurila iz tisočev grl prisega: boj temu zistemu. Ta hip je bil na sebi nekaj grozovito velečastnega. Isti pevci so zopet zapeli divno pod vodstvom Hubada žalostinko: „Uliši nas Gospod!“ Ta žalostinka je vnovič pretresla množico, da je bilo v temni noči in med domovanjem mrtvih čuti britko ihtenje tisočev.

Nato je spregovoril zastopnik socialne demokracije Antona Kristan, ki je povdarjal da se je socialna demokracija pridružila današnjem žalovanju in pokazala s tem, da se čuti delom naroda. Narod naj bo miren in naj raje dela za narodno jedinstvo. Na koncu je izrekel željo, da bi skoro nastopila socialna in demokratična država, potem da ne bo več takih žrtv.

Pretrseni v dno duše po utisih dogodkov smo zapuščali velikansko pokopališče, ali srce je doživelo tudi veliko tolazbo: da danes je bil ves narod združen v jedno složno žalujočo rodbino. Na pogrebu so sodelovale vse stranke, a ves pogreb je araziral skupni narodni odbor slovenskih strank.

Dal Bog, da bi se izpolnile besede Hribarja ob odprtem grobu, potem ni bila zastoj prelita kri mučnikov in klicali bomo na glas neprijateljem: vi nas ubijate, a mi — ustajamo!

Konstatujemo konečno z velikim zadovoljenjem, da je bila danes Ljubljana edino in izključno slovenska. Nemcev nisi videl ni čul nikjer in tako ostani za vedno!

Ko smo se vračali s pokopališča, našli smo poti do vojašnice Belgijcev zasedene od orožnikov. Vojakov ni bilo videti po ulicah ves dan, razun onih, ki so bili v službi. Niso smeli na ulico. O, da jih ni bilo tudi v nedeljo! Nesreče ne bi bilo nikake.

Danes ni bil mir kaljen ni najmanj, to je pripisovati ravno dejstvu, da je župan Hribar prevzel vso odgovornost. Njega je prebivalstvo ubogalo in ostalo je mirno vzlic velikanskemu razburjenju.

Danes je združeni narodni odbor razdelil na tisoče pozivov, v katerih pravi, da bi vsaka najmanjša demonstracija onečala spomin naših mučnikov. Na drugih hrbozava in vogalih ulic so bili prilepljeni še drugi pozivi na pomirjevanje za skupno delo. Pozivi so imeli podpis: Žalujoči narod.

Do tega trenutka — ob 9. zvečer — je ves dan minul ob najvzornem redu. To pa ravno zato, ker so Slovenci s a mi skrbeli za red. Po mestu hodijo orožniške patrulje, a nimajo do sedaj nič opraviti.

Razne podrobnosti o divjanju soldateske.

Pošto ravnateljstvo v Ljubljani je konfiralo pet dopisnic, na katerih se Belgijci bahajo, kako so streljali Slovence!

V ponedeljek so Belgijci skozi okno psovali mimoidoče občinstvo: „Windische Hunde“, „Lausbuben“ itd. Nekdo izmed njih je celo slovensko zaklical: „Smo streljali te proklete civiliste, pa jih bomo še!“

Poročnik Mayer imel je dopust. Tedaj je ta častnik, ki je provzročil, da je tekla kri, prostovoljno se podal v službo ter še celo izjavil: „Ich muss die windischen Hunde totschießen!“

V Ljubljani se govori, da je se v Ljubljani in nosi pri sebi dva samokresa.

Neki očividec, ki se je v soboto mudil v Ljubljani, je imel slučajno opravke v vojašnici Belgijcev in je tu videl, kako so se vojaki v četah pod vodstvom svojih častnikov vadili v napadih z bajonetji. Pripravljali so se temeljito na junaški boj proti neoboroženim Slovincem.

Člen tržaške N. D. O., ki je bil v minulih kritičnih dneh v Ljubljani povodom sestanka v svrhu ustanovitve tamonjske podružnice N. D. O. nam poroča: V soboto zvečer ob 8. uri smo imeli sestanek v restavraciji „Pri Lavu“ na Marije Terezije česti.

Okoli 10% je končal sestanek, potem ko se je pozvalo zborovalce, naj nihče ne gre demonstrirati. Prišli smo mirno na ulico, a tu nas je napadel oddelek dragoncev brez najmanjšega povoda. Enemu zborovalcu je najmanjšega povoda. Neemu zborovalcu je dragonec s sabljo presekala kožo na glavi. Nekega Feldsteina je dragonec udaril s sabljo čez hrbet. Na to je dr. Gosak šel intervenirati k oficirju in se mu predstavil, a ta ga je s sabljo zagnal nazaj in zaupil: „Schauns dass sie weiter kommen!“ Ko se je dr. Gosak obrnil, pa je neki dragonec planil nadenj in ga trikrat udaril s pločo sablje čez ramo. To vse se je zgodilo proti mirno idočim ljudem. Omenjati moram, da so se domobranci (slišal sem med njimi govoriti italijansko) vedeli jako dostojno, kar je bilo v kričečim protislovju proti divjanju nemških „landsknehtov“. V nedeljo sem bil precej blizu, ko se je zgodila strašna tragedija. Zadržati moram, da je občinstvo pred salvo le zvižgalo in kričalo. Še le po umoru je naravno zdriavalo. Videli sem, da niso pustili zdravnikov k ranjenecem. Ko sem šel na kolodvor, sem videl v veži gostilne „pri Bastjančiču“ stati gručo prestrašenih ljudi, ki niso mogli nikamor naprej. Stiskali so se v vežo, a pred njimi so stali dragonci, ki so

kar divje mahali s sabljami po glavah. Tudi mene, ki sem hitel sam na kolodvor, je neki dragonec hotel napasti, a sem se mogel rešiti le s tem, da sem skočil čez nek plot.

Slovenska gospodarska akcija.

Ljudje vzdigujejo denar iz kranjske hranilnice. Baje je včeraj morala izplačati 350 tisoč kron.

Slovenski denarni zavodi nameravajo takoj iztirjati vse dolgove od pri njih zadolženih Belgijcev.

Odmevi ljubljanskega umora v Postojni.

Postojna 22. Postojna je vsled kanibalskega nasilstva nemškega avstrijskega vojaštva v Ljubljani v črni zastavi. Ob spomeniku pesnika Vilharja plapolati na drugih črni zastavi. Po noči so bili po vsi Postojni samonemški (!) in nemško-slovenski napisi oblit s črnim. Zadet je bil celo nemško-slovenski napis na poslopju c. kr. okrajnega glavarstva, čeprav je isti prav pod postrešjem nad drugim nadstropjem. Velika, samonemška reklamna tabla, ki jo ima na kolodvorskem prostoru „Grand Hotel“, je bila izžravana s stebroma vred, vničena in vržena čez nasip. Na hiši razpitega nemčurja Jakšeta, po domače „Honsa“, sta bili s kamenjem ubiti dve šipi. — Orožništvo poizveduje.

Ogorčenost in razburjenost se še ni podela. Zablembo (konfi kacija) v 219 številki „Slov. Naroda“ je izžvala nepopisno nejevoljo. Tradicionalni avstrijski patriotizem — je bil!

Postojna 22. Ljudstvo kaže veliko narodno zavednost. Priprto kmet zahteva že, da se uvede slovenščina po vsem Slovenskem kot uradni jezik, da se napravijo le slovenski napisi in dobi mesto deželnega predsednika le — Slovan! — Znamenje časa!

Komenti listov.

Neglede na slovensko novinstvo, ki brez razlike strank odseva bol in ogorčenje vsa naroda in nado, da se konečno otrešamo spon oholega tujinskega zatiralca, izraža zlasti hrvatsko novinstvo ves guno nad ljubljanskim krvoprolitjem.

„Obzor“ piše: Krvava instalacija madjarskega župnika v Ružomberku in predvčerajšnji krvavi spopadi med Slovenci in vojaštvom na Marijem trgu v Ljubljani niso prvi svoje vrste, ki se dogajajo vsako leto v obeh polovicah naše monarhije. Pri vseh teh spopadih vidi se, da se odigravajo ti krvavi dogodki pod enakimi pogoji in iz istih razlogov. Ti pogoji pa so neznani in izhajajo vsi iz neosnovane in nepravilne razdelitve hegemonije med dva naroda: nemškega in madjarskega. ...

Čas je, da se slovenski poslanci zavejo, da so te žrtve za to, da se napravi nasilju nemške vlade konec. Kako se to more napraviti, to so že ti zastopniki lepo povedali v Pragi, naj to sedaj vresničijo v dunajskem parlamentu. ...

„Pokret“ piše: Ljubljana zasluži naše najtopleje sočutje v žalosti in našo moralno pomoč v borbi ne samo zato, ker je njen protivnik isti, ko naš protivnik, ampak tudi zato, ker smo dolžni povrniti ji ono izvanredno sočutje, ki ga je pokazala za časa dogodkov v l. 1903 na Hrvatskem ... Streljala je ona c. in k. vojska, ktera ima braniti državo, (nasproti kateri so Slovenci tako lojalni), državo proti koje celokupnosti je naperjeno vse delo teh pangermanov, ki izživajo nered, ki duše pod saščitjem c. kr. vlade Slovence, ki prodirajo na jug, z misljo da zlojimo ne samo Slovence, ampak da i zasedejo vse glavne točke monarhije na katere razpad čakajo.

To, da to je to tragično, to nelogično pri borbah v Avstriji, to pada v oči tudi pri ljubljanski tragediji.

In vse to se dogaja v jubilejskem letu avstrijskega cesarja. Zdi se, da njegovi svetovalci baš napačno informirajo vladarja o pravih okolištinah in pravih vzrokih narodnostnih demonstracij. ...

„Hrvatska“ piše: Jubilejno leto je jako žalostno za nas Slovence na jugu monarhije. „Antemurale christianitatis“ je postalo predzidje, kjer se je ustavila pravica. „Sila davor pjesmu pjeva“. Ali to je za nas objednem znamenjem in opominom, da stisnemo naše vrste in to tako gosto — kot je nekdanji rekel Supilo — da ni jedna tuja miš ne boče zamogla preplaziti se skozi naše vrste.

Najnovejši oder nasilja je Ljubljana.

Nemško novinstvo besni, pljuje ogenj in žveplo nad Slovenci, ne ustavlja se niti pred odprtim grobom padlih žrtv, skuša opravičevati barbarsko krvoprolitje in egrava se za divjanje soldateske, kakor se je nekdanji navduševalo za mesarsko klanje nad Hereri. „Neue Freie Presse“, „Grazer Tagespost“ in vsa ta glasila najoholejša in najbrutanejša politike na svetu, pišejo naravnost infamno. Manjka še pri njih zaključek: Nur weiter schießen, ki se ga pa bere med vrstami. Ko govore o Ljubljani pišejo o „Pöbel“, ko govore o Ptuj, Celju in Mariboru, pa vzvlečujejo „das treue deutsche Volk“. Fej!

Tudi tukajšnji nemško oficijozno glasilo „Triester Zeitung“ si dovoljuje komentirati ljubljanske dogodke na način, ki si ga mi kratko malo od oficijoznega glasila ne dajamo dopasti. Slika, kakor nekaj čisto naravnega, da je vojaštvo streljalo na „augehätzte Masse“. Nemce pa pozivlja na odpor! C. kr. politika!

Edini pameten čas smo čitali v „Arbeiter-Zeitung“. Piše namreč:

Vedno motnejša in žalostnejša postaja poletna bilanca Beckovega sistema. Izgovor na „narodnostne ekcese“, na neovrgljivo dolžnost, uvesti zopet mir in red, braniti lastnino in življenje meščanov, tukaj ne bo obveljal. ... Vzemimo, da poročila o razdeljanju nemških hiš niso pretirana, kaj je storila vlada, da je prepreči, ali kaj — če se že v Avstriji vladati nepravi predvideti —, da zadržati ponovljenje? Če je vlada mislila, da se mora vmešati, zakaj ne z imponujočim številom sredstev, ki bi bila vsem nadaljšim ekcesom samo z moralnim vtisom vojaške moči storila konec? ... Ne glavna krivda, marveč vsa krivda teh strašnih dogodkov je na strani predstavljanih usodov in, ker je imela vlada dosti časa, dati predpise in odrediti priprave, pade vsa na vlado. ... Kajti krivda krvi ne zadene na Slovence ne Nemce niti Čehe, ampak edino vlado in njene organe.

Zato si tukajšnji „Laborator“ privoščja še bolj izborni koment. O namreč, ki običajno in opravičeno se zgraža nad vsako padlo žrtvijo militarizma kje v centralni Afriki, je o ljubljanski tragediji imel v ponejdeljek brzojavko petih vrst in v torek — nič!

O „Piccolo“ smo že svoje pisali. Včeraj jutraj je bilo sicer poročilo objektivno in malone nam simpatično. Za to se je pa v večerni izdaji zopet spozabil. No, takim ljudem ni pomoči.

Interesanten je naš ljubi prijatelj „Ladipendente“. O njem pa jutri!

Ogrsko-hrvatski držav. zbor.

BUDIMPEŠTA 22. Državni zbor se je sestel danes po poletnih počitnicah na prvo sejo. Poslanci so prišli v velikem številu. — Navzočih je tudi mnogo Hrvatov. Predsednik Justh je z nagovorom otvoril sejo opoludne. Pozdravil je poslance, se spomnil umrlega poslanca Hilberta, umrlega predsednika kurije Oberschalla in dolgoletnega poslanca in publicista Maksa Falka. Potem so bile predbrane došle uloge. Minister Košut in grof Appony, ki sta med čitanjem prišla v zbornico, sta bila pozdravljena s ploskanjem in eljen-klici. Zatem je bilo predčitano najvišje pismo, s katerim so sklicane delegacije. Na predlog predsednika je bila volitev delegatov postavljena na dnevni red prihodnje seje. Povzel je na to besedo ministerski predsednik dr. Wekerle ter podal svoj ekspozé o proračunu za leto 1909. Izvajanja ministerskega predsednika, ki je govoril nad eno uro, so bili vsprejeta v pohvalo. — Državni proračun je bil izročen finančnemu odseku.

Proračun za leto 1909 pokazuje skupnih stroškov 1555.729.907 kron, skupnih dohodkov pa 1555.777.976 kron, tako da je prebitku 48.069 kron. V skupnih stroških so uračunane investicije v znesku 163.06 mil. kron, med temi 66.4 mil. za državne železnice. Stroški za uk so se v rednih stroških povišale za 8.1 mil.; razun tega je za šolske zgrade postavljenih v proračun 2 mil. kron. Skupni stroški so povišani za 21 mil. kron. Redni prihodki so skupno proračunjeni za 110.08 mil. kron več nego lansko leto.

Ministerski predsednik dr. Wekerle je predlagal, naj se zbornica po izvolitvi delegatov odgodi, da bo imel finančni odsek časa za pretresanje državnega proračuna ter naj se sestane šele, ko bo gotovo poročilo finančnega odseka. Na to naj pride na vrsto več manjših že izgotovljenih zakonskih načrtov, zatem pa razprava o proračunu.

Prihodnja seja jutri ob 10. uri predpoludne. Na dnevnem redu je volitev delegatov.

Nemški socialisti proti poljski politiki Nemčije.

Kongres nemških socialistnih demokratov v Norimberku je bil zaključen v soboto. Med drugimi resolucijami, ki so bile vsprejete, ne nahaja tudi resolucije, ki je naperjena proti poljski politiki Nemčije in ki se med drugim glasi: Kongres energično protestira proti izjemnim zakonom proti Poljakom, ki jih je vsprejela večina državnega zbora, izlasti protestira proti temu, da se je na javnih shodih prepovedalo rabiti materni jezik. Stremljenja hakične vlade, da Poljake sistematično germanizira, ne more socialna demokracija nikakor trpeti in mora isto pobijati z vsimi sredstvi, ki so joj na razpolago.

Hrvatska.

Volitev župana v Križevcih.

Dne 28. t. m. se bo vršila v Križevcih volitev župana. V poštev pridejo trije kandidati.

Bojkot reških Hrvatov.

Ogrska vlada je teh dni izdala odredbo, glasom katere se bo v bodoče vsprejemalo v reško tobačno tvornico le na R-ko pripadajoče delavke. Ta odredba je plod primorskega potovanja državnega tajnika Saterenijaja in je naperjena proti hrvatskemu prebivalstvu okolice, ki si je doslej služilo kruh v tobačni tvornici. Hrvatske delavke bodo torej v bodoče izključene in nadomeščane z reškimi Madjarkami.

Shod vseučilišnih dijakov.

Iz Zagreba javljajo: V nedeljo se je vršil tukaj shod vseučilišnih dijakov, na katerem se je razpravljalo o načinu borbe.

ki jo bo dijaštvo vodilo še dalje v obrambo časti vseučilišča. Sklenilo se je, da se štrajk ustavi in da se dijaki upišejo na vseučilišče. Ta sklep so motivirali s tem, da se iz odloka, s katerim je bila odbita reaktivacija dr. Šurmina, — za kar nosi odgovornost baron Rauch — vidi, da ne bo Šurmin pod Rauchovim režimom reaktiviran. Dijaki ostanejo v Zagrebu, ter bodo nadaljevali svojo borbo dotlej, dokler se z vseučilišča ne izpere madež.

Ogrska

Socijalistično gibanje za splošno volilno pravico.

Socijalisti so v ponedeljek večer v oči-gled otvoritve ogrsko-hrvatskega državnega zbora priredili v Budimpešti za splošno volilno pravico 25 shodov, ki so se izvršili povsem mirno. Vključ policijski prepovedi so socijalisti priredili po mestu obhod, katerega se je vdeležilo nad 20.000 ljudi. Pred klubom Košutove stranke so bile velike demonstracije. Od tamkaj je šla množica pred uredništvo "Nepszava" (socijalističnega glasila), kjer so z balkona govorili socijalistični voditelji. Na nekaterih krajih so demonstrantje razbili okna. Policija in vojaštvo sta bila v velikem številu pripravljena, vendar ni bilo povoda, da bi bila nastopila.

Drobne politične vesti.

Za rezervne častnike. Vojno ministerstvo namerava uvesti za rezervne častnike posebne tečaje pri vsakem zboru po štiri tedne, da se izurijo, ker enoletna služba ne zadostuje več, da bi rezervnega častnika popolnoma vzposobil za vodstvo stotnije.

Bosna — "Reichsland". Nedavno temu je zagrebški "Pokret" priobčil zaupno informacijo, da namerava Avstro-Ogrska anektirati Bosno in Hercegovino v obliki "Reichslanda". Sedaj potrjuje to vest tudi sarajevski "Hrvatski dnevnik", ki javlja, da dobro obveščeni dunajski politični krogi sodijo, da je vprašanje aneksije Bosne in Hercegovine gotova stvar. To vprašanje da se reši v tem letu ter da se Bosna in Hercegovina pripojita Avstro-Ogrski v obliki "Reichslanda" kakor posebno telo. S tako rešitvijo vprašanja bi bilo rešeno tudi vprašanje bosanske ustave.

Zborni poveljnik v Budimpešti FZM Uexküll-Gyllenbrand je prošil za pokojnino. — Njegova prošnja bo rešena konec meseca oktobra.

Nova ureditev hrvatske stranke prava v Dalmaciji. Spljetsko "Jedinstvo" piše, da se v Spljetu osnuje centrala stranke prava v Dalmaciji, ki bi vodila stranko, a "Hrvatska Rieč" da postane glavno glasilo stranke.

Kralj Peter ne pojde v Avstrijo. — Iz Belegrada poročajo, da se nikdar ni razpravljalo, o vprašanju, da bi kralj Peter obiskal cesarja Frana Josipa na Dunaju in da so vse tozadavne vesti izmišljene.

Delegacije so sklicane za 8. oktobra v Budimpešto.

Petstoletnica mesta Črnovic. V nedeljo so v Črnovicah proslavili 500-letnico obstanka mesta. Na slavnost so prišli odposlanci mnogih avstrijskih mest.

Mladoturški program. Iz Soluna poročajo: Mladoturški odbor je obelodanil svoj program. V programu zahteva, da mora biti ustava izraz ljudske volje. Zato je treba, da se uvede za parlament splošna volilna pravica. Senat naj ima samo tretjino članov kolikor poslanska zbornica, a sultan naj imenuje samo tretjino senatorjev, dve tretjini naj izvli ljudstvo. Program zahteva nadalje svobodo tiska, sestajanja, združevanje, reorganizacijo vojske, skrajšanje vojaške službe, šolsko obveznost in reformo davkov.

Proračun pravosodnega ministerstva bolgarskega. Sofski listi javljajo, da se proračun pravosodnega ministerstva za leto 1909 poveča za 200.000 levov. Vlada hoče s tem zneskom povišati plače sodnikom.

Dnevne vesti.

Imenovanje. — Deželni sodnik v Trstu g. dr. Andrej Sauer je dobil naslov in značaj svetnika višjega deželnega sodišča. Čestitamo!

Ljubljanska tragedija je napravila na naše občinstvo vseh slojev najgloblji vtis. V ljudeh je kar vrvelo. Zvečer je bil v prostori N. D. O. ogromno obiskanih gledalcev; med delavci tako ogorčenje, da je bilo treba nastopiti pomirjevalno. Tudi odbor pol. društva "Edinost" se je sinoči sestal v posvetovanje radi ljubljanskih dogodkov.

Policijska se je bala izgredev. Vsi javni lokali nemške barve so bili zaprti: omenjamo glavni Hotel Europa, Caffé Wien in druge; "Eintracht" so pa stražili kordoni reinarjev, ki so zapirali ulice, čim so videli par Slovencev skupaj. Da, ponavljamo, strah je vendar lepa reč!

Popoldne je ob časi pogrebne slavnosti v Ljubljani z okna Narodnega doma plapolala trobojnica na pol droga, zavita v črno in goreli sta v črno odeti obločnici ob portalu.

Umrla je včeraj na Proseku v starosti 75 let, trgovka ter posestnica gospa Elija Tanze roj. Hanner. Pogreb pokojnice se vrši danes ob 5. uri popoldne.

V znak žalosti je včeraj plapolala trobojnica z okna, nad katerim razpolaga hotelska uprava. Navgojen vtis je napravilo, da ni visela z balkona Narodnega doma, ki ga ima v najemu Čitalnica. Prosimo pojasnila!

Tržaška mala kronika.

Banda ulomilcev je bila včeraj aretirana in sicer Viktorij Sinco, Josip Tiem, Emil Pogacnik, Josip in Josipina Bin radi več ulomov v minoletem letu in ropa, izvršenega letos v ulici Vitelli.

Nevarnost kuge je povsem minula, kajti preteklo je pet dni, tekom katerih se objavlja bolezen po infekciji. Okuženec v bolnišnici za nelezljive bolezni, bo bržkone okreval. V kontumaciranem parniku so našli mnogo cerknenih podgan.

Poskušeni samomor. Včeraj popoldne se je pri hangarju št. 12 v prosti luki vrgel v morje nek Ivan Burlini, 39-leten težak, v svrhu samomora. Poteguli so ga na kopno in spravili v bolnišnico. Burlini je rekel, da je šit življenja.

Tržaška gledališča:

FENICE. — Sinoči so uprizorili Bellinijev "Normo", ki je prav dobro izpala. Najbolj sta ugajali Micucci (Norma) in Dolores (Adalcisa), poleg ostalih solistov, kateri so tudi častno rešili svojo nalogo. Vsi izvrstnega nastudiranja opere je občinstvo pozvalo tudi kapelnika na oder. — Danes repriza, jutri ljudska predstava Trubadurja.

Društvene vesti.

Glazbena šola. "Čitalnica" pri sv. Jakoba opozarja vse, ki se še mislijo upisati v to šolo naj se javijo tekom tega tedna ustmeno ali pisмено v "Čitalnici" ali pri R. Coticu, ulica Molin piccolo št. 8. (Zaloga južnega sadja), kjer vdobe vsa pojasnila.

"Rokovnjači". Sv. Jakobška "Čitalnica" uprizori v nedeljo dne 27. t. m. v dvorani "Nar. dvor" pri sv. Ivanu to krasno nar. igro s petjem v 5 dejanjih. "Čitalnica" in

Edvardo Italia
Paola Lorenzutti
poročena
Sejano dne 21. septem. 1908 Solkan
(Brez posebnega obvestila)

Prodajalnica manufaktur, blaga

Enrico De Franceschi

Filijalka ulica delle Poste št. 10

je prejela za jesensko in zimsko serono

bogato izbero blaga

za ženske obleke

pletenuie, fuštanjev, trliža in izdelanega

perila za moške.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards**. Cene dogovorne. — Postrežba na dom **Ulica Campanile št. 15.**

Zdravnik in ranocelnik
Dr. Dinko Tecilazić
specijalist
ZA OTROŠKE BOLEZNI
v ulici Stadion 6. t. n. Telefon 18, IV
(gledal. Fenice)
ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

Veliki kinematograf

San Giusto

Plazza Giambattista Vico št. 4

(Predor Montuzza)

Svetloba, mirnost, popolnost, eleganca, novost. Prostor nalašč zgrajen. — Ventilacija. — Najbolji kinematograf v Trstu.

RAZPORED od 23. do 25. septembra:

Trpljenje bedastega kralja

Fantastična slika. — Komično.

Romanska idila

Novost! Drama v 120 slikah. Novost!

Prah za konje

komično.

Ob nedeljah matinee od 12. do 1. ure pop.

Ob delavnikih od 5. do 10.30

Ob praznikih od 2.30. 10.30

Ob sredo in sobotah matinee za učence od 3-5 pop.

LJUŠKE CENE:

Prvi prostori 40.

Drugi prostori 20.

Dečki pod 10 letom plačajo polovico. — Vojaki v 11. prostorih 10.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

AVTORIZOVANA PRIPRAVLJALNICA ZA SKUŠNJO

enoletnega dobrovoljstva

in zrelostnega izpita pod ravnateljstvom

Prof. FRANCESCO POSTET

Trst - ulica Vincenzo Bellini št. 13 - TRST

Pripravijo se tudi mladeniči za prejemne skušnje višjih razredov na realki. — Poučevalni jezik italijanski in nemški. — Vpiše se lahko ob delavnikih od 10. do 12. in 4. do 6. pop.

UČENJE PRIČNE Z DNEM 1. OKTOBRA.

Oglase treba naslovljati na „Ins. odd. Edinosti“.

Čaj tisočeri cvet

Izvrstno domače sredstvo, ki ne bi smelo manjkati nobeni družini. Ta čaj je sestavljen iz mnogih zelišč, korenin in cvetov ki povzročajo prebavilne in te. — Iste učinke ubadajo in krče v želodcu, napihovanje prebne kisline itd. — Zavoček z navodilom po eno kruno dobiva se v odlikovani lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori)

Trst, Piazza Grande - Mestna palača. - Tel. 377

Nova prodajalica

G. Kehiayan

TRST - Corso št. 23

Ni potrebno naročati na Dunaju

URE

nikelnate od K 4 naprej

srebrne 9

zlate 26

PRŠTANI

14 karatni od K 6 naprej

14 10

BUDILKE

garantirane od K 3.50 naprej

Vrhu tega bogata izbira zlatih in srebrnih verižic, uhanov, brochev itd.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolnila olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najbolj znane (registrirane) mast za vagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

GIUSEPPE PECORARI

TRST - ulica Paduina št. 11, II. n.

Zastopništvo in zaloga dobroznane trvdke perila Adolf Neurath's Nachf.

:: Velika izbira perila za gospé. ::

Posteljno perilo, namizno itd. Tkanine in bombaževine najboljše vrste. — Edina trvdka za nakup

OPRAVE ZA NEVESTE.

Posiljajo se ceniki in uzorci brezplačno na vse kraje. — Cenjenim odjemalcem se dovojuje vse možne olajšave.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst - ulica della Zesa št. 46.

Zaloga:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanita št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Novo pogrebno podjetje

Trst, Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon 1402.

Na novo urejeno in bogato preskrbljeno z vso najlepšo opravo.

Ima krasne voze različnih barv in za vsake vrste pogreb.

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: vence, obleke, rakve itd.

Bogata izbira voščilnih sveč. — PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO.

Sprejema in vrši naročila na deželi. Preskrbuje se pogrebe v mestu, na deželi in inozemstvo

po zmernih cenah.

CARLO GORTAN

Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13.

Prodaja na veliko in na drobno
TELEFON 865.

eje vrli dilefantje se vsestransko trudijo, da podajo sl. občinstvu obilga vžitka; zato se tudi nadajajo obilno vdolžbe. Po predstavi se bo vršil ples do polnoči. Na predstavi in plesu bo sviral društveni orkester. Začetek točno ob 5. uri pop. Vstopnina 50 stot., se- deži I. vrste 60 stot. II. 30 stot.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metodija je na- bral Lovro Gradnik v veseli družbi trgovskih pomočnikov v Kopriki K 4.80.

— V spomin ljubljanskih žrtv daroval moški podružnici družbe sv. Cirila in Me- todija g. Limberčan K 3.

— Ciril-Metodijev dar isti podružnici poslal g. A. Lenček K 4. Hvala!

Za moško podružnico sv. Cirila in Me- todija se je nabralo kakor smo že poročali v kavarni „Balkan“ predstojnikom in znak pro- testa ljubljanskemu krvoprolitu in označja z žrtvami K 117. Priobčujemo kakor smo ob- ljubili listo darovalcev:

Dr. Rybář 10 K, dr. Gregorin 10 K, dr. Vodušek 5 K, G. Stepančič 10 K, F. Hmelak 6 K, Bande 3 K, Franc Gabrielič 2.32 K, Korenčan 2.40 K, Krašovec 3 K, Turina 1 K, Rudolf Vičič 1 K, Anton Ga- sperič 1 K. Razni darovi nabral g. Fran Radešček 11.88 K, Rekišič 1 K, Fran Zelen 1 K, N. N. 2 K, S. Zake 1 K, Lusnen 1.40 K, Čvek 1 K, Bonan 1 K, Schwinger 1 K, Bratuš 2 K, Maurin 1 K, Muha 1 K, Dr. Vilfan 1 K, Gorenec 10 K, Gartr 1 K, Pinter 3 K, Gerbič 2 K, Stepančič 1 K, Peter Jeraj 2 K, B. hime 1 K, Engelman 1 K, Jureček 1 K, Vilfan 1 K, Steiner 2 K, Nečitljivi podpis 5 K, Nečitljivi podpis 1 K, Hochmuller 1 K, 4 Nečitljivi podpisi po 1 K.

Vesti iz Goriške.

Gospodinjstva šola v Tomaju na Krasu Cesar mi primorski Slovenci najbolj krvavo potrebujemo, to so šole in vedno šole. Kar je v drugih kronovinah, pri drugih narodih že tako navadno, tako samo ob sebi umevno kakor vsakdanji kruh, zato se mi še-le mo- ramo leta in leta boriti. Primanjkuje nam ljudskih šol, primanjkuje nam srednjih in višjih učilišč, primanjkuje nam strokovnih, ki so za razvoj gospodarske moči vsakega naroda neobhodno potrebne. Veliko pomanjkanje obču- timo tudi pri vzgoji naših deklet, bodočih gospodinj, bodočih mater, vzgojiteljic sloven- skega naroda. Gospodinjstvenih šol ni- ma mo! Kmetu- posestniku ob njegovem te- žavnem stališču ne zadostuje več dandanes, če je dobil le ženo in mater, ampak on po- trebuje družico, ki naj mu pomaga pri go- spodarstvu, ki mu naj stoji tudi s svetom na strani, a naj ga tudi na domostuje, kjer je potreba. Da pa kmetova žena more to na- logo tudi dobro izvrševati, potrebuje primerne vzgoje, primerne izobrazbe. To so izprevideli že l. 1883., ko so ustanovili prvo gospodinj- sko šolo v Mistelbachu na Gornjem Avstrij- skem. A od tistega časa jih je v Avstriji nast novljenih že približno dvajset takih zavo- dov, kjer dobiva kmetstvo dekle vse izobrazbo ki je potrebna dobri gospodinj. Od vseh teh dvajset gospodinjstvenih šol imajo vse južne de- žele le eno in sicer v Ljubljani, ustanovljeno po kmetijski družbi kranjski, ki pa je v prvi vrsti namenjena hčeram posestnikov iz Kranjske.

Le v slučaju, da ni bilo dovolj prosilk iz te kronovine, oziralo se je tudi na sloven- ska dekleta sosednih dežel; kar pa je sedaj skoro izključeno, ker nimajo dovolj prostora niti za kranjske prosilke. Zbog tega sedaj ni več možno, da bi kako dekle iz Primorske posejalo gospodinjstvo šolo v Ljubljani.

Letos pa napravimo primorski Slovenci v tem oziru korak naprej. S l. novem- brom t. l. otvorise v Tomaju go- spedinjska šola z enoletnim po- dukom. Vodstvo iste prevzamejo, kakor v Ljubljani šolske sestre, ki so deloma v Mari- tori, deloma v Ljubljani izveščane v potreb- nih strokah. Šola se ustanovi z izdatno državno podporo. Pouk bo popolnoma slovenski in bo zavzema polig verouk, vzgojiteljska, zdra- voslovja, spisa in računstva, vse one pred- mete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospo- dinja. Izlasti se pa bo poučevalo teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročno in strojno), pranju, likanju, živinoreji, mlekar- stvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se bodo isto- tako veščale v gospodinjstven knjigovodstvo ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Tomaj ima za ustanovitev gospodinjstve šole marsikatero ugodnost. Prvič ima krasno zdravo lego v najrodovitejšem kraju vsega Krasa, kjer bodo gojenke imele dovolj prak- tično veščati se v tem, kar se uče teoretično. Drugič leži sredi Krasa nedaleč od postaj dveh glavnih železniških prog: državne želez- nice Dutovlje—Skopno in južne železnice Se- žana. Tretjič ima Tomaj to udobnost, da že obstoje primerni prostori za gospodinjstvo šolo v Gulmajerjevem zavodu, zbog česar je dana možnost, da se prvi tečaj navedene šole prične že letos. Vse to je bilo odločilno za ustanovitev te šole v tem kraju.

Vsak zaveden slovenski posestnik, ki ima hčer godno za gospodinjstvo šolo, naj jo vpiše v ta zavod! Saj v teh dvajsetih mesecih se dekle nauči toliko dobrega, da jej bo na ko- rist vse življenje. Natančih podatkov dobi vsak, če piše na naslov: Šolske sestre v Eliza- betišču, Tomaj na Krasu.

Razne vesti.

Veliki nemiri v Savskem Marofu. — Iz Zagreba poročajo: V Lubešici pri Savskem Marofu je prišlo povodom neke pravde med graščakom grofom Berchtoldingen in vaščani do resnih konfliktov. Orožništvo je rabilo orožje ter je streljalo. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Voditelji so bili aretirani.

Nov ogrski škof. Rimokatoliškim škofom v Velikem Varadinu je imenovan kanonik Jo- sip Lany.

Gospa Toselli kupuje vilo. Iz Kostnice javljajo, da je bivša saksonka pr. stolona- slednica, a sedanja gospa Toselli kupila ob- bodenskem jezeru vilo, kjer se namerava s l. novembrom stalno nastaniti.

Kolera na Ogrskem. V Marmarossigetu je v poredelke umrl jurist Ivan Meszarosz. Konstatovali so, da je umrl za azijsko ko- lero. V mestu vlada silno razburjenje in pa- nika. Oblastnija je izdala takoj najstrožje odredbe.

Kongres poštnih in brzojavnih tehnikov. Včeraj je bil v Budimpešti odprt kongres poštnih in brzojavnih tehnikov.

Dela ob panamskem prekopu. Iz Wa- shingtona poročajo, da napredujejo vsa dela ob prekopu vrlo dobro in se vedno bolj bli- žajo svojemu cilju.

Znani new-jorški „bankir“ Francesco Zotti je, kakor je sedaj sodno dokazano, po- neveril okoli 3 mil. kron; sodišču je izjavil, da ne poseduje ničesar, kajti dve njegovi bi- sti sta tudi obremenjeni. Od poverljive svote odpada največ na breme raznih bank v New- Yorku.

Vinogradarska kriza v Dalmaciji. V Dal- maciji je še mnogo lanskega vina. Letina je pa letos še obilnejša nego lani. Posledice se že čutijo. V Zagori, kjer je že bila trgatve, pro- daja se h-ktoliter mošta po 8 kron.

Dopisnica, ki je potovala 7 let. Dne 28. avgusta 1901 je bila oddana na pošti v Do- brinu v Bosni dopisnica-razglednica, naslo- vljena na neko gospo na Sušaku. Dopisnica je dne 14. t. m. srečno prispela na Sušak ter je bila izročena adresatini, sedaj ne več gospi, ampak poročeni ženi in materi več otrok. Od Dobrina do Sušaka je potovala dopisnica sed-m let.

Ruski veliki knez Ciril je kupil za 3 mi- lijone mark posestvo in grad Unter-Wasbach pri Unterfrankenu na Nemškem, kje se misli stalno nastaniti s svojo družino.

Jubilejno razstavo v Pragi je obiskalo do sedaj 1,950.000 plačujočih oseb.

Zadnje brzojavne vesti.

Budimpešta 22. Danes predpoludne je bil odprt mednarodni pravni kongres. San Sebastian 22. — Kraljica-mati Marija Kristina odpotuje v Avstrijo v če- titek.

Dunaj 22. Nadvojvodinja Renata Ma- rija, hči nadvojvode Karola Štefana se je zaročila s knezom Radzivilom.

Brno 21. Socijalni demokrati so prire- dili včeraj v Brnu in okolici več protestnih

shodov, na kateri je bila vsprejeta resolu- cija, v katerih se protestira proti namera- vanemu povišanju deželnih doklad. Shodi, ki so bili številno obiskani, so se izvršili povsem mirno.

Petrograd 22. — V Borgu v finskih fjordih, kjer navadno križari carska jaha, je našel sin nekega delavca dve dinamični bombi. Deček je vrzel eno bombo proti drevesu; bomba se je razletela in hudo ranila dečka.

MALI OGLASI:
se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Na prodaj za 600 gld. Prodajalnica jestvin na jako dobrem kraju z gotovim prometom v okolici sv. Jakoba. Naslov pove Inser. oddelek Edinosti. 1464

Prodajo se na mesečne ali tedenske obroke obleke, površnikov, paletote za moške in dečke. Plačilo na obroke. Ko- storis, ulica S. Giovanni 16, I. o, nasproti kavarni „Diana“. 1465

Prodaja oblek, površnikov, paletote za moške in dečke. Plačilo na obroke. Ko- storis, ulica S. Giovanni 16, I. o, nasproti kavarni „Diana“. 1465

Sodi za vino od 650 litrov se prodajo v ulici Valdirivo št. 33. 1461

Odda se v najem lepa meblirana soba za slo- venskega ali hrvaškega mladeniča ul. Ruggero Mana 10, prithče. 1456

Vrtnarstvo v Trstu daje se v najem z dnem 11. no- vembra. Naslov: Inser. odd. Edinosti. 1457

Velika tovarna jader in čevljev išče za Dal- macijo. Istro in Kranjsko dobro izve- banega, upeljanega in pridnega agenta, kateri go- vori popolnoma slovensko, italijansko in nemško. Letni dohodek K 5—10.000. Ponudbe naj se poš- ljejo pod „Zukunft“ na Ins. oddelek Edinosti. 1445

Novo posode za vino so na prodaj v ulici Paduna št. 21. 1366

Sodi od 6 do 12 hektolitrov se prodajo v ulici della Valle 1. 1439

Marko je sedaj v ulici Ghega št. 17, kjer ima gostilno in toči najboljši teran po 96 stotink liter. 1435.

Slovensko gledališče v Trstu išče sta nega SLUG (prednost ima, kdor se razume na mizararska dela) in več biljeterjev (pobiralcev listkov). Ponudbe na „Dramatično društvo“ — Na- rodni dom.

Slovenska družina odda meblirano sobo, Via Pallini št. 13, vrata 14. 1458

VELIKA ZALOGA
PRAZNIH BUTELJK
Trst, via delle Ombrelle 5
TELEFON št. 18-49
GUIDO e UGO COEN
100.000 buteljk od šampanjca
za refošk.
Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in 1¹/₂ litra. Damjane iz stekla opletene.
Prevzamejo se dopošiljave na deželo.
Kupuje razbite steklo vsake vrste.

Odpri se je na novo urejena trgovina
z zgotovljenimi oblekami
za gospode, gospe in otroke.
pod tvrdko **BOHINEC & Co.**
v ul. delle Torri 2 Palača Diana (za cerkvijo sv. Ant. novega)
Zašguramo solidno in točno postrežbo ter najnižje stalne cene in prošnjo za obilni obisk.

NOVA MESNICA
Trst, ul. Belvedere 40
Prodaja se goveje meso prve vrste, kakor tudi kranjsko meso, najkiseje telečje in jančje, ko- Udani C. Soprano.

Učni zavod za deklice, šolske sestre v Trstu
via P. Besenghi št. 6
Izvrstna lega, krasen razgled na morje in okolico, čist zrak, vrh, novo moderno opremljeno poslopje, električna razsvetljava, kopališče telovadnica.
V š. l. 1908/09 se otvori poleg ljudske šole in trgovskega tečaja I. in II. razr. dekliškega liceja z nemškim učnim jezikom in slovenskim in italijanskim tečajom in gospodinjstva šola.
Žrana in stanovanje mesečno 60 K. Za gojenke, ki so samo čez dan v zavodu 24 K.
Šolnina za ljudsko šolo in trgovski tečaj po 10 K, licej 16 K, gospodinjstva šola 20 K.
Pouk začne 1. oktobra 1908.

Odpri se je
v ulici Belvedere št. 34
Velika in dobro preskrbljena zaloga
Napolske in bolonjske zmesi
s pridejano tvornico domače zmesi
vsak dan sveže.
Podpisana se priporoča slav. občinstvu, gotova za zadovoljni vsaki potrebi, udana
MELANY MINZI

Nova prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)
CORSO št. 36 — TRST
Nasproti prejšnjemu prodaj. DRAG VEKJETA.
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno, srebrnino in žepne ure. Gene zmerno.

Dr. ARNOLD KOLB
zobozdravnik, svojčas asistent
na dunajski polikliniki
prej v ulici della Zonta 7
sedaj Corso 14, I.
— sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.
Izdiranje zobov brez bolečin in plembovanje.
Umetni zobje po najmodernejših sistemih.

Prodajalnica jestvin
Via dell'Istria št. 14 — Trst
Prodaja kave, riža, testenin domačih in tujih, sladkorja, moke, masla, mleka, olja, otrobi itd.
VSAKI DAN SVEŽE BLAGO.
Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in okolici udani
IVAN GUSTINČIĆ.

V prodajalnici jestvin
Domenico Moretti
Trst, ul. Giuseppe Gattera št. 20
vogal ulice Farneto
prodaja se po najzmernejših cenah sladkor, kava, riž, zmesi, moke, naravno maslo surove in kuhane, vino, pivu in likerji v buteljkah itd. Specialiteta praskih in S. Danjalskih gnojil. Pečatne pošiljke po zmernih cenah.

PRVA IN EDINA
pisarna v vojaški stvari
koncesionirana od vis. o. k. namestništva
ulica Bachi št. 12, II. nad.
UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče navačenja in vojaške službe. Izde- ljuje in odpošilja vsako vrsto prošnje vo- jaškega značaja — oproščenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobro- voljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugod- nosti glede preženčne službe, vprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Re- ševanje hitro in točno.
URADNE URE:
Ob delavnikih od 9.—12. predp. in 4.—7. pop. Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. opol.

Čistilo za čevlje
GLOBIN
Zahvali izročimo GLOBIN trška Fritz Schütz jun. a. G.
da najlepšo blščico in vz- drzje usnje celo in mehko.
Zastopnik Alberto Tedeschi
TRST, CORSO 4, III.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji — vse zmerno. **Hotel Balkan**